

**Rozporządzenie Ministra Zdrowia
Publicznego**

z dnia 27 listopada 1923 r.

**w przedmiocie wydawania z aptek środków
leczniczych oraz określania ich ceny.**

Na mocy art. 2 p. 13 i art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dn. 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. № 63, poz. 371), § 7 austriackiej ustawy aptekarskiej z dnia 18 grudnia 1906 r. (Dz. U. P. r. 1907 № 5), art. 365 i 380 ros. ustawy lekarskiej (ros. Zb. Pr. t. XIII wyd. 1905 r.) i §§ 78 i 80 niemieckiej ustawy przemysłowej zarządza się co następuje:

§ 1. Właściciele, dzierżawcy lub odpowiedzialni kierownicy aptek publicznych i domowych z prawem sprzedaży lekarstw winni ściśle stosować się do taksy aptekarskiej, wydawanej w drodze osobnych rozporządzeń i posiadać jeden jej egzemplarz.

§ 2. Cena lekarstwa, sporządzonego podług recept, oblicza się przez dodanie cen: za wydany materiał, za naczynia, stosownie do ich objętości i za przygotowanie lekarstwa, stosownie do taksy za pracę przy recepturze. Taksamo należy obliczać w razie sporządzenia lekarstw w zmniejszonej lub zwiększonej ilości. Na recepcie należy uwidocznic ceny poszczególnych pozycji, firmę apteki i datę wydania.

§ 3. Ceny na materiały, naczynia i pracę przy recepturze, ustalone taksą aptekarską, są maksymalne; ceny niższe pobierać można zarówno za lekarstwa, sporządzone na podstawie recept, jak i wydawane w odrębnej sprzedaży należy jednak na recepcie oznaczyć cenę podług taksy oraz cenę faktycznie pobraną.

§ 4. Przy odręcznej sprzedaży do ceny materiału i naczyń można doliczać tylko opłatę przewidzianą w punkcie d poz. 18 taksy za pracę przy recepturze.

§ 5. Najniższa cena leku wynosi 1000 marek.

§ 6. Taksa uwzględnia następujące jednostki wagowe: 0,01, 0,1, 1,0, 10,0 i 100 gr. Jeżeli w takse oznaczona jest cena tylko dla niższej jednostki wagowej, to dla uzyskania ceny wyższej jednostki wagowej cenę grama, dekagrama lub hektogramu należy pomnożyć przez 8, cenę centigrama i decygrama przez 10; dla uzyskania ceny niższej jednostki wagowej cenę hektogramu względnie dekagramu należy rozdzielić przez 8, cenę grama względnie decygrama—przez 10.

Dla uzyskania ceny 250 gr. mnoży się cenę 100 gr. przez 2, dla uzyskania ceny 500 gr. mnoży się cenę 100 gr. przez 4.

§ 7. Cena pobierana za kilka gramów nie może przewyższać ceny oznaczonej dla dekagrama, to samo stosuje się i do innych jednostek wagowych.

§ 8. Za środki lekarskie, zaordynowane w pewnej ilości kropli liczy się na 1 gram: 20 kropli olejków tłustych nalewek, kwasów mineralnych rozcieńczonych i wogóle płynów wodnistych oraz ciężkich olejków eterycznych; 25 kropli innych olejków eterycznych eteru octowego, wysokoku eterowego i chloroformu, a 50 kropli czystego eteru.

§ 9. Za sproszkowanie substancji, które dają się łatwo sproszkować w moździerzu porcelanowym np. kali bromatum, ferrum sulfuricum i t. p. nie należy pobierać opłaty, przewidzianej przez p. 10 taksy za pracę przy recepturze.

§ 10. Przy taksowaniu recept w wypadkach przewidzianych przez art. 6 niniejszego rozporządzenia, należy za poszczególne leki liczyć cenę, jaka wypadnie z mnożenia lub dzielenia, przyczem ułamki należy obliczać za jednostki.

§ 11. Przy powtórnym wydawaniu lekarstw ocenionych według taks poprzednich, należy pobierać opłatę podług taksy obowiązującej w chwili powtórnego wydania, to samo stosuje się do lekarstw, wydawanych za sygnaturami innych aptek.

§ 12. Jeżeli lekarz nie poda w recepte szczegółowo wagi obojętnej części składowej, albo jeżeli do zrobienia lekarstwa w zapisanej formie potrzebny jest dodatek obojętny, w recepte niepodany, wówczas należność winna być obliczoną za rzeczywiście zużytą ilość, która winna być wypisana na recepte.

§ 13. Dla środków, nieobjętych taksą aptekarską, należy ustalać ceny sprzedażne podług następujących norm: cenę sprzedażną kilograma leku ustala się przez doliczenie 50% do ceny zakupu, dla ustalenia ceny hektogramu, uzyskaną w powyższy sposób cenę kilograma dzieli się przez 8, dla ustalenia ceny dekagrama, uzyskaną w powyższy sposób cenę hektogramu dzieli się przez 8, dla uzyskania ceny grama uzyskaną w powyższy sposób cenę dekagrama dzieli się przez 8, dla uzyskania ceny decygrama, uzyskaną w powyższy sposób cenę grama dzieli się przez 10,

dla uzyskania ceny centigrama, uzyskaną w powyższy sposób cenę decygrama dzieli się przez 10. Za ceny zakupu mogą uchodzić jedynie ceny, wynikające z faktur hurtowych składów materiałów aptecznych.

§ 14. Dla ustalenia ceny sprzedażnej wód mineralnych i wogóle artykułów, niewymagających rozważania i zmiany opakowania, oraz środków opatrunkowych, można doliczać 50% do ceny zakupu w hurtowni lub fabryce w dniu sprzedaży. Na koszty przewozu z innego osiedla można ponadto doliczać 10% do powyższej ceny zakupu. Cena pobierana za specyfiki farmaceutyczne, nie może przekraczać ceny oznaczonej przez wytwórcę na opakowaniu specyfiku w myśl § 9 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 8 października 1921 r. w przedmiocie wyrobu i obrotu specyfików farmaceutycznych (Dz. U. R. P. № 87 poz. 640).

Do ceny sprzedażnej środków opatrunkowych doliczać nadto można rzeczywiście wyłożone koszty opakowania.

§ 15. Doliczanie do ceny preparatów spirytusowych, zamieszczonych w taksie, podatku konsumcyjnego, pobieranego przez zarządy miejskie od spirytusu, dopuszczalnem jest jedynie za zezwoleniem państwowych władz administracyjnych II instancji.

§ 16. Jeżeli lekarz zapisze środek noszący powszechnie używaną, jednak patentem chronioną nazwę z wyraźnym oznaczeniem firmy wytwórczej np. „Aspirinum Bayeri”, „Urotropinum Scheringi” i t. p. to należy wydać preparat oryginalny. Natomiast jeżeli przy zapisaniu użyta została nazwa chroniona preparatu oryginalnego lecz bez oznaczenia firmy wytwórczej np. „Aspirinum”, „Urotropinum” i t. p., wolno wydać bądź preparat oryginalny, bądź odpowiedni, oznaczony w taksie nazwą chemiczną np. „Acidum acetylo-salicylicum”, „Hexamethylentetramin” i t. p.

Cena określona w taksie za preparat oryginalny może być pobrana tylko w tym przypadku, kiedy został on zapisany z oznaczeniem firmy wytwórczej.

§ 17. Dołączone do 6 wydania farmakopei rosyjskiej wykazy A i B zostają uzupełnione, względnie zmienione w sposób wskazany w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 18. Na obszarze byłego zaboru rosyjskiego i austriackiego artykuły, oznaczone w taksie krzyżykiem (†) mogą być wydawane, przyczem na obszarze b. zaboru rosyjskiego ponadto z uwzględnieniem przepisów § 19 jedynie za receptami lekarzy i lekarzy weterynarii. Wyjątek stanowią następujące środki lecznicze:

I. Do wewnętrznego użytku:

- a) Santaninum w postaci pastylek, zawierających nie więcej, niż po 0,05 Santoniny;
- b) Radix Ipecacuanneae pulverata w postaci pastylek, zawierających nie więcej, niż po 0,01 Rad. Ipecacuanneae;
- c) Proszki od bólu głowy o następującym składzie:
 1. Coffeini 0,05, Phenacetini 0,3;
 2. Coffeini 0,05, Amidopyrini 0,25;

3. Coffeini 0,05, Phenacetini 0,3 lub Amidopyryni 0,25; Acidi acetylosalicylici Guaranæ pulveratæ aa 0,3.

Na opakowaniu każdego proszka, oprócz firmy apteki, winien być umieszczony jego skład, oraz napis: „Proszek od bólu głowy dla dorosłych”.

Nadawanie powyższym mieszaninom nazw fantastycznych jest wzbronione. Cenę ich, o ile nie jest ona podana w obowiązującej taksie aptekarskiej, należy obliczać według tej taksy w stosunku co najmniej 50 proszków, licząc za materiał, kapsułkę lub opłatek, za zmieszanie proszków (poz. 11 taksy za pracę przy recepturze), za dozowanie (ustęp 2 p. d. poz. 18 teje taksy) oraz za opakowanie, użyte do każdorazowej ekspedycji (torebkę lub pudełko).

II. Do odkażania:

- a) Acidum carbolicum purum,
- b) Cuprum sulfuricum,
- c) Formalinum.

III. Do zewnętrznego użytku:

- a) Argentum nitricum w pałeczkach oprawnych,
- b) Tinctura Jodi,
- c) Acetum i Tinctura Sabadillæ,
- d) Chloroform w mieszaninie z tłuszczami lub spirytusem, o ile mieszanina nie zawiera go więcej jak 20%,
- e) Zincum sulfuricum,
- f) Fol. Stramonii w mieszaninach ziół do palenia.

Na opakowaniu środków, wymienionych pod II i III, winien być umieszczony wyraźny, rzucający się w oczy, napis: „Obchodzić się ostrożnie”, a na środkach wymienionych pod II, ponadto napis: „Do dezynfekcji”.

§ 19. Na obszarze b. zaboru rosyjskiego środki lecznicze, oznaczone w taksie krzyżykiem (†), a objęte wykazem B, dołączonym do niniejszego rozporządzenia, mogą być wydawane również za receptami felczerów.

§ 20. Lekarstwa do zewnętrznego użytku mogą być wydawane powtórnie, z wyjątkiem iniekcji podskórnych, w których skład wchodzi artykuły, oznaczone w taksie krzyżykiem (†).

§ 21. Lekarstwa do wewnętrznego użytku mogą być powtórnie wydawane, gdy w skład ich nie wchodzi artykuły z wykazu A, dołączonego do niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem nalewek mawkowych: zwyczajnej i szafranowej (Tinctura Opii simplex i Tinctura Opii crocata), o ile one są przepisane w rozcieńczeniu nie mniejszem, niż jedna część nalewki na 10 części płynu.

Ograniczenia powyższe nie mają zastosowania w przypadkach, kiedy na pierwotnej receptce oznaczono, że powtórzenie jest dozwolone i w jakim okresie, oraz odstępach czasu może być dokonane.

Lekarstwa, w których skład wchodzi środki, oznaczone w taksie krzyżykiem (†) w dozie, przewyższającej normę podaną w obowiązującej farmakopei, mogą być wydawane tylko za pierwotną receptą, napisaną zgodnie z wymaganiami § 23 niniejszego rozporządzenia.

§ 22. Przepisy rozporządzenia z dnia 31 marca 1920 r. w przedmiocie sprzedaży kokainy (Dz. U. R. P. № 36 poz. 201) zachowują moc obowiązującą.

§ 23. Jeżeli w receptce zapisano środek, oznaczony w taksie aptekarskiej krzyżykiem (†) w dozie, przewyższającej podaną w obowiązujących farmakopeach i przytem nie słowami i bez wykrzyknika, to lekarstwo nie może być wydane bez uprzedniego porozumienia się z lekarzem.

W razie niemożności porozumienia się z lekarzem, należy wydać lek, oznaczony w taksie krzyżykiem (†) w takiej ilości, aby dawka dzienna nie przewyższała podanej w farmakopei.

§ 24. Lekarstwa, w których skład wchodzi środki silnie działające, objęte wykazem A, dołączonym do niniejszego rozporządzenia, nie mogą być wydawane w większej ilości od zapisanej w receptce.

§ 25. W b. dzielnicy pruskiej zachowują moc obowiązującą dotychczasowe przepisy, dotyczące wydawania z aptek trucizn i artykułów gwałtownie działających.

§ 26. Lekarstwa według recept przyrządzać należy kolejno z wyjątkiem oznaczonych dopiskiem „cito”, „statim”, w którym to wypadku lekarstwo należy przyrządzić i wydać poza kolejką; w wypadkach otruc żądane antidotum winno być wydane niezwłocznie.

§ 27. Przy wydawaniu z aptek lekarstw złożonych, które nie są uwzględnione w obowiązującej farmakopei, lub przyrządzonych według innego przepisu, aniżeli podane w farmakopei, należy na receptce podać przepis, według którego przyrządzono wydane lekarstwo.

§ 28. Jeżeli lekarz bez bliższego określenia zapisze środek, który utrzymuje się w aptece w gatunku lepszym i gorszym, natenczas należy zawsze wydać lek w gatunku lepszym; jeżeli zaś przepisany jest lek bez podania stopnia zgęszczenia, a ten utrzymuje się w aptece w różnych stopniach zgęszczenia, należy zawsze wydawać gatunek rozcieńczony lub łagodniejszy.

§ 29. Za środki lecznicze i opatrunkowe, wydawane na koszt instytucji państwowych i samorządowych, osoby wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia winny pobierać ceny niższe, potrącając od norm, ogólnie w chwili wydania tych środków obowiązujących właściwy opust, o ile należność za pobrane lekarstwa jest uiszczona przy odbiorze lekarstwa lub w ciągu 14 dni od daty złożenia rachunku.

Opust ten wynosi 15% dla lekarstw przepisanych w formie recepty i 5% dla środków leczniczych i opatrunkowych, przepisanych nie w formie recepty (sprzedaż odręczna).

Zamiast ustalonego wyżej 15% opustu instytucje państwowe i samorządowe mogą korzystać tylko z 5% opustu w tych miejscowościach (osiedlach) gdzie władze do których należą te instytucje, prowadzą własną aptekę, przyrządzającą lekarstwa za receptami lekarzy.

§ 30. Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane w myśl obowiązujących ustaw.

§ 31. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od dnia ogłoszenia; jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia w tym przedmiocie z dn. 20 stycznia, 9 sierpnia i 30 października 1922 r. (Dz. U. R. P. № 11, 69 i 101, poz. 100, 623 i 932) oraz rozporządzenie z dn. 11 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. № 18 poz. 116).

Kierownik Ministerstwa Zdrowia Publicznego:
Adamski

Załącznik do rozp. Min. Zdr.
Publ. z dnia 27 listopada 1923 roku
poz. 1057.

WYKAZ A.

obejmujący środki lecznicze, które apteki obowiązane są przechowywać w szafce zamkniętej.

Acidum arsenicosum salia et preparata ejus.	Except: Hydrarg. chloratum mite et sulfuratum (Cinnabaris).
Acidum arsenicicum salia et preparata ejus.	Luminalum.
Acidum diaethylbarbituricum (Veronal).	Morphium et salia ejus.
Aconitinum et salia ejus.	Natrium arsenilicicum (Atoxylum).
Adalium.	Natrium cacodylicum.
Apomorphium hydrochloricum.	" methylarsenicicum (Arrhelum).
Arecolinum et salia ejus.	Nitroglycerinum.
Arsenobensolum (salvarsan) i jego pochodne.	Oleum Crotonis.
Atropinum et salia ejus.	Opium.
Chloralum hydratum.	Pantoponum.
Cocainum et salia ejus.	Phosphorus.
Dioninum (Aethylmorph. hydrochloricum).	Physostigminum et salia ejus.
Duboisinum et salia ejus.	Pilocarpinum et salia ejus.
Extractum Opii.	Scopolaminum et salia ejus.
Heroinum (Diacethylmorphium) et salia ejus.	Strychninum et salia ejus.
Homatropinum et salia ejus.	Sulfonalum.
Hyoscinum et salia ejus.	Suprareninum (Adrenalinum).
Hyoscyaminum et salia ejus.	Trionalum.
Hydrargyri salia omnia.	Tinctura Cantharidum.
	" Opii crocata.
	" simplex.
	Veratrinum.

WYKAZ B.

obejmujący środki lecznicze, które apteki obowiązane są przechowywać oddzielnie od innych.

Acetanilidum.	Herba Adonis vernalis.
Acidum chromicum.	" Cannabis Indicae.
" hydrochloratum crudum.	Hydrargyrum chloratum levigatum.
Acidum hydrochloratum purum.	Hydrargyrum chloratum vapor. par.
Acidum nitricum crudum.	Jodum.
" " purum.	Kali causticum fusum.
" sulfuricum.	" " solutum.
Aethylum bromatum.	Natrium causticum fusum.
" chloratum.	" " solutum.
Amygdalinum.	Oleum Sinapis aethericum.
Amylium nitrosom.	Paraldehydum.
Antipyrinum.	Phenacetinum.
Aqua Amygdalarum amararum.	Plumbum aceticum basicum solutum.
Argentum nitricum.	Plumbum aceticum depuratum.
" " cum Kali nitrico.	Podophyllum.
Cantharides.	Pulvis Ipecacuanhae opiatum.
Chloroformium.	Pyrogallolum.
Codeinum et salia ejus.	Radix Ipecacuanhae.
Coffeinum et salia ejus.	Resina Jalapae.
Collodium cantharidatum.	Salipyrinum.
Diuretinum.	Santoninum.
Extractum Aconiti.	Sapo jalapinus.
" Belladonnae.	Secale cornutum.
" Cannabis Indicae.	Semina Strophanti.
Extractum Colocynthidis.	" Strychni.
Extractum Colocynthidis Compositum.	Sirupus Papaveris.
Extractum Filicis Maris.	Stibio-Kalium tartaricum.
" Hyoscyami.	Tinctura Aconiti.
" Secalis cornuti.	" Belladonnae.
Extractum Secalis cornuti fluidum.	" Cannabis Indicae.
Extractum Strychni spirituosum.	" Convallariae majoralis.
Folia Belladonnae.	Tinctura Digitalis.
" Digitalis.	" Strophanti.
" Hyoscyami.	" Strychni.
" Stramonii.	Tubera Aconiti.
Fructus Papaveris immaturus.	" Jalapae.
Gummi-resina Euphorbium.	Vinum Stibio-Kalii tartarici.
	Zincum chloratum.
	" sulfuricum.
	" valerianicum.